

Principper for arbejdet med relationel kapacitet

Carsten Hornstrup, Joint Action

Joint
Action
Analytics

Om Joint Action

Et forsknings- og kompetencecenter

- Stiftet i 2014
- Funderet på systemiske og relationelle teorier
- Udviklet metoden "Relationel kapacitet" i 2017
- Står bag en lang række bøger og artikler om relationel kapacitet, Strategisk Relationel Ledelse og Relationel Velfærd.
- Arbejder med forskning og praksis udvikling i offentlige organisationer.
- Udviklet analyseplatformen "Joint Action Analytics" i 2018 til kortlægning af kvalitet i det tværgående samarbejde.
- Ca. 50 kommuner og offentlige kunder i DK, NO, SE og USA.

Min baggrund

Carsten Hornstrup

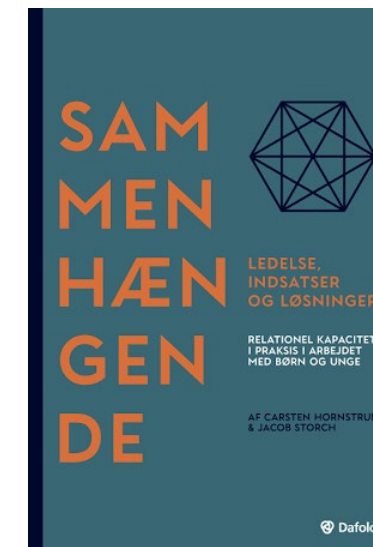
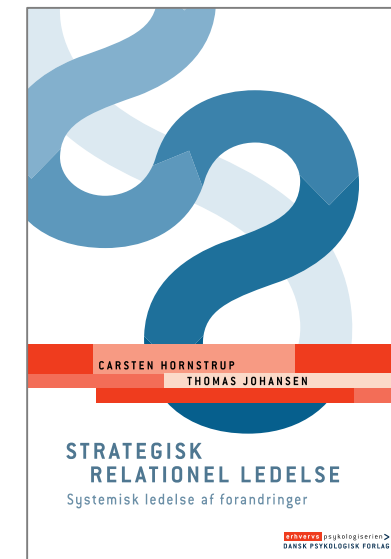
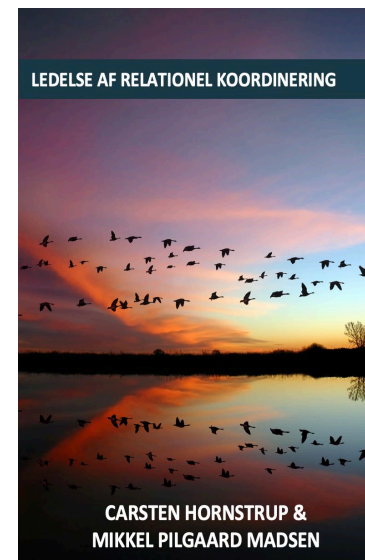
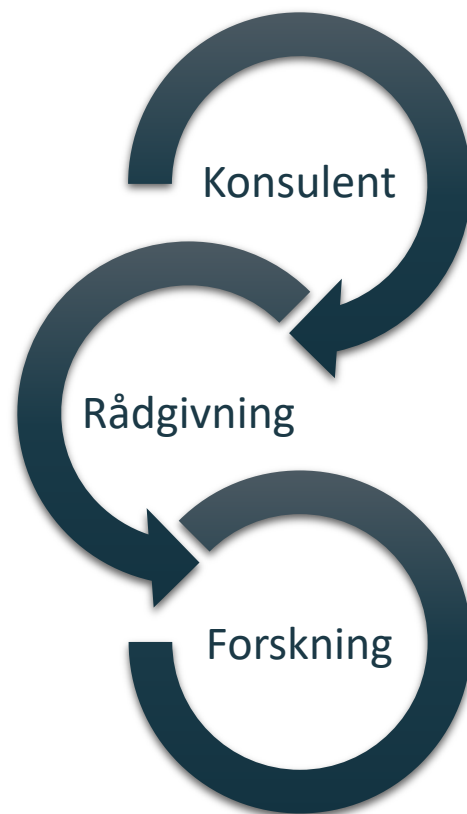
PhD i Forandringsledelse i offentlige organisationer

Elektriker & Cand Scient Pol

Selvstændig/direktør

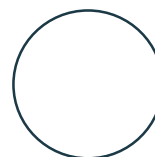
Leder & konsulent i + 30 år

Forfatter til 9 bøger og utallige artikler

Mere om os:

<https://www.jointactionanalytics.dk/>

Inspiration

- **Lidt af hvert:** <https://www.jointactionanalytics.dk/viden/>
- **Om ledelse:** <https://www.jointactionanalytics.dk/viden/ledelsesinterventioner-i-arbejdet-med-sammenhaengende-og-helhedsorienterede-borgerforlob-i-den-offentlige-sektor/>
- **Om ledelse af ledere:** <https://www.jointactionanalytics.dk/wp-content/uploads/2022/09/artikel-om-chefrollen.pdf>

Metodisk tilgang - relationel kapacitet

08-11-2023

5

Relationel Kapacitet

Evnen til at skabe produktive samarbejdsrelationer rundt om komplekse og dynamiske, tværfaglige og tværororganisatoriske opgaver, når og hvor behovet opstår.

To ting det er vigtigt at understrege

Evnen til at skabe produktive samarbejdsrelationer omkring komplekse og dynamiske, tværfaglige og tværororganisatoriske opgaver, når og hvor behovet opstår.

Det handler om at opbygge relationel kapacitet i hele organisationen

Relationel kapacitet blandt strategisk ledelse

Relationel kapacitet blandt ledere

Relationel kapacitet blandt medarbejderne

Sammenhængende løsninger for borgerne

Relationel ledelse

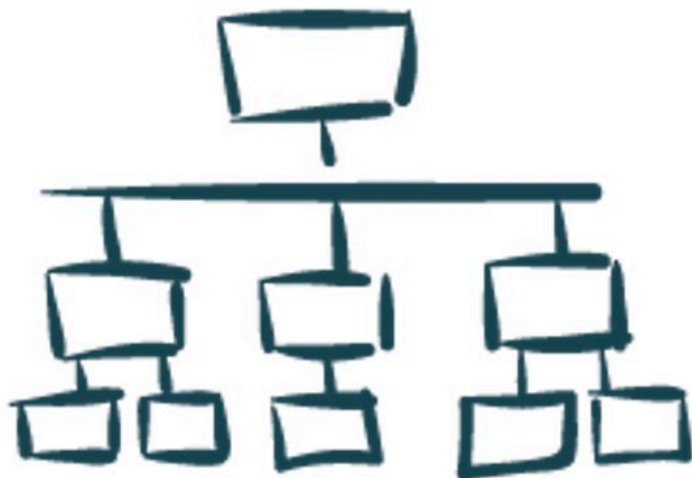
Relationel ledelse

Relationel samskabelse

Organiserede strukturer og borgernes netværk

En opdelt opgaveløsningen på grund af organisering i søjler, med hver deres mål, faglige metoder, økonomi, m.v.

Evnen til at sikre sammenhængende løsninger omkring komplekse udfordringer, når og hvor behovet opstår.

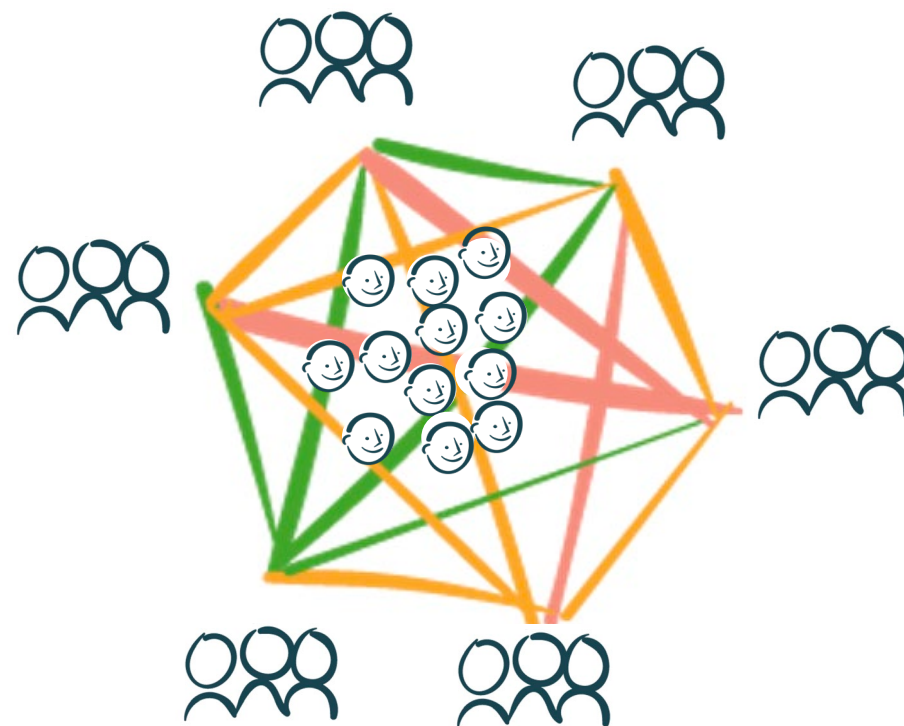

Borgernes netværk

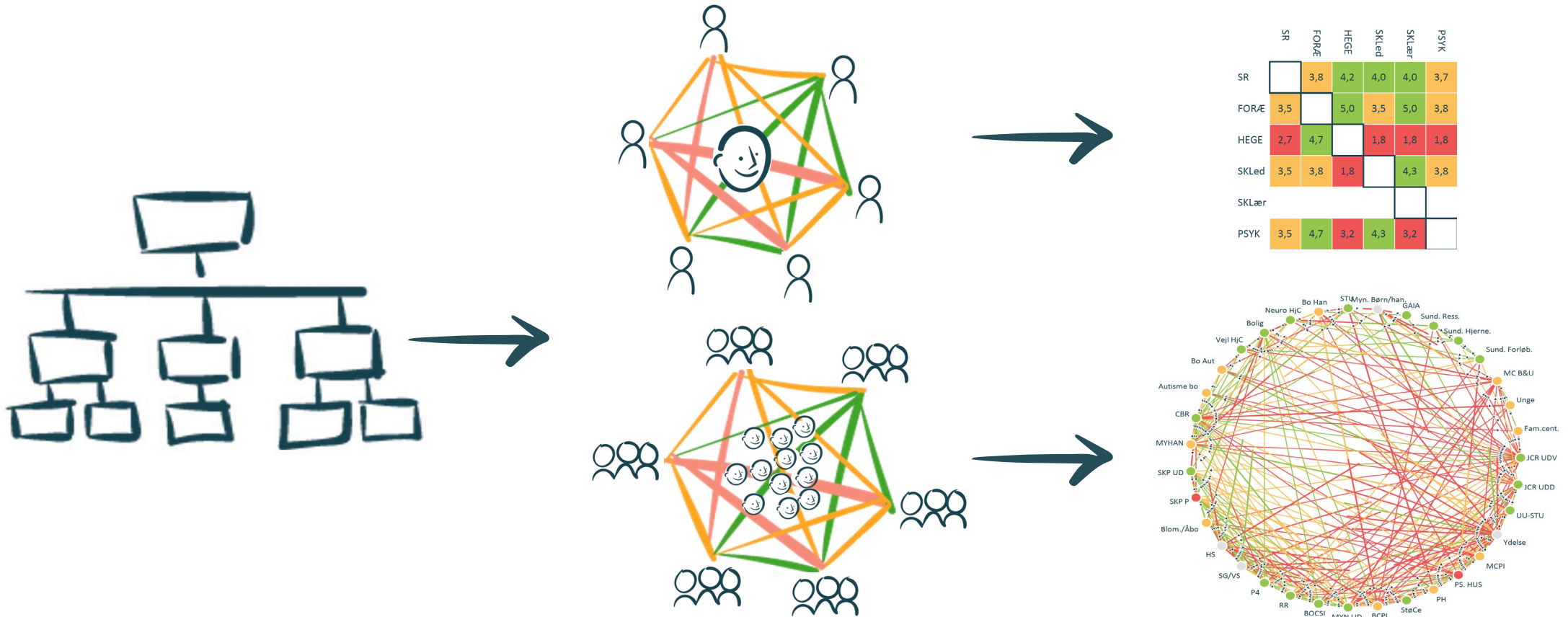
De konkrete fagpersoner, der er involveret i arbejdet med den enkelte borger.

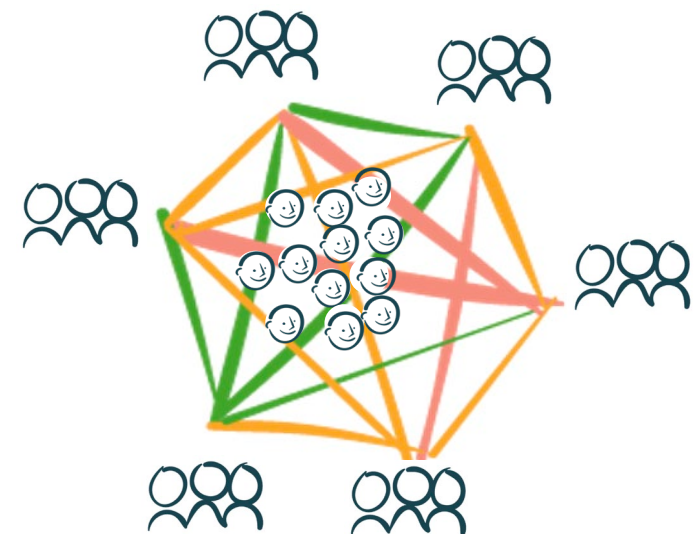
Forskellige faggrupper, der er involveret i arbejdet med en gruppe af borgere.

Fra strukturer over relationer til data

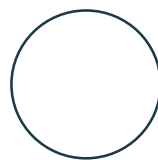

Effekterne af højere relationel kapacitet

- **Faglig kvalitet** – vi bliver langt bedre til at bruge den enkelte fagpersons og faggruppes viden og erfaringer
- **Borgeroplevet kvalitet** – borgerne oplever mere involvering, mere sammenhæng og bedre løsninger
- **Effektivitet** – mere effektiv kommunikation, kortere sagsbehandling og tidligere (og mindre omkostningstunge) indsatser
- **Læring og innovation** – bedre læringsmiljø og bedre/nye løsninger, når de kendte ikke slår til.
- **Arbejds miljø** - lav sygefravær & stress, særligt blandt de faggrupper, der er mest afhængige af andre.

Kilde: Storch & Hornstrup; 2022, Gittel; 2016, 2021.

Det handler om at opbygge relationel kapacitet i hele organisationen

Relationel kapacitet blandt strategisk ledelse

Relationel ledelse

Relationel kapacitet blandt ledere

Relationel ledelse

Relationel kapacitet blandt medarbejderne

Relationel samskabelse

Sammenhængende løsninger for borgerne

To teorier - to supplerende perspektiver på praksis

Psykologisk tryghed

Tryghed:

- Er det muligt at **begå en fejl** i dette team, uden at det bliver brugt imod dig?
- Er dette team i stand til at **tale om problemer** og vanskelige spørgsmål?
- Er det trygt at **løbe en risiko** i dette team?

Synergi:

- Er det let at **bede andre** medlemmer af dette team **om hjælp**?
- Handler alle i dette team bevidst på en måde, der **understøtter min indsats**?
- Medlemmerne af dette team, sætter de pris på og **udnytter mine særlige kompetencer** og erfaringer?

Relationel kapacitet

Orientering:

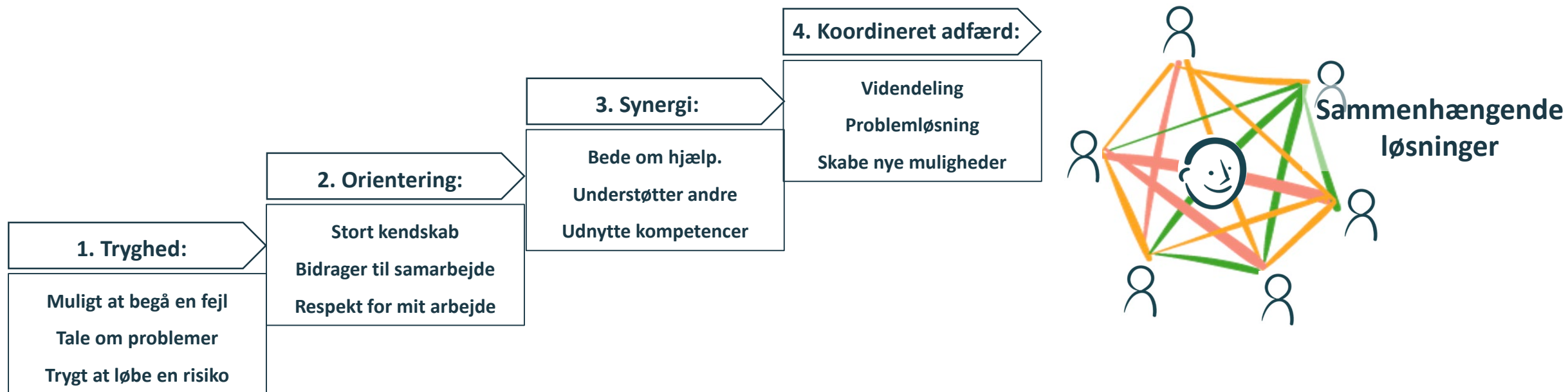
- Er der en høj grad af **kendskab** til andre faggruppers roller og opgaver?
- **Bidrager** de enkelte faggrupper aktivt til det tværfaglige samarbejde?
- Er der en høj grad af **respekt** mellem faggrupperne?

Adfærd:

- Bidrager de enkelte faggrupper aktivt til gensidig **information og videndeling**?
- Bidrager de enkelte faggrupper aktivt til den fælles **problemløsning**?
- Bidrager de enkelte faggrupper aktivt til at finde **nye løsninger/innovation**?

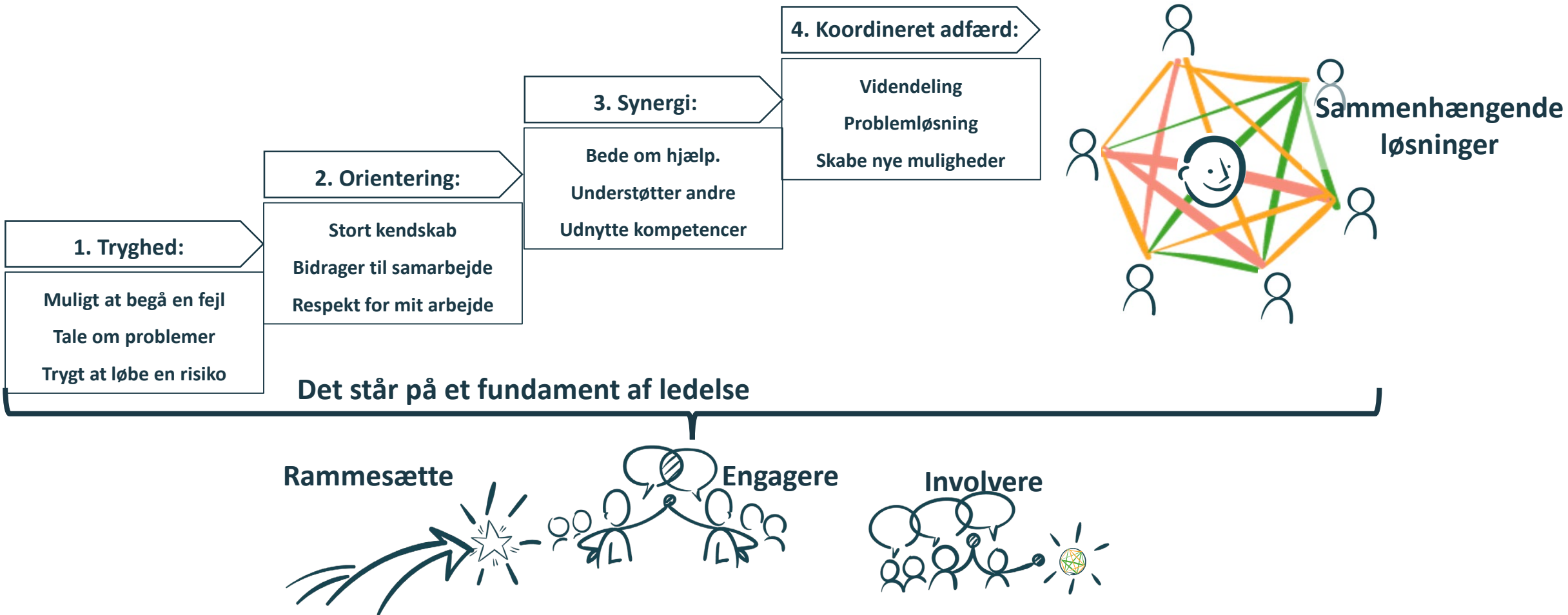

Fire trin - på et stærkt ledelsesfundament

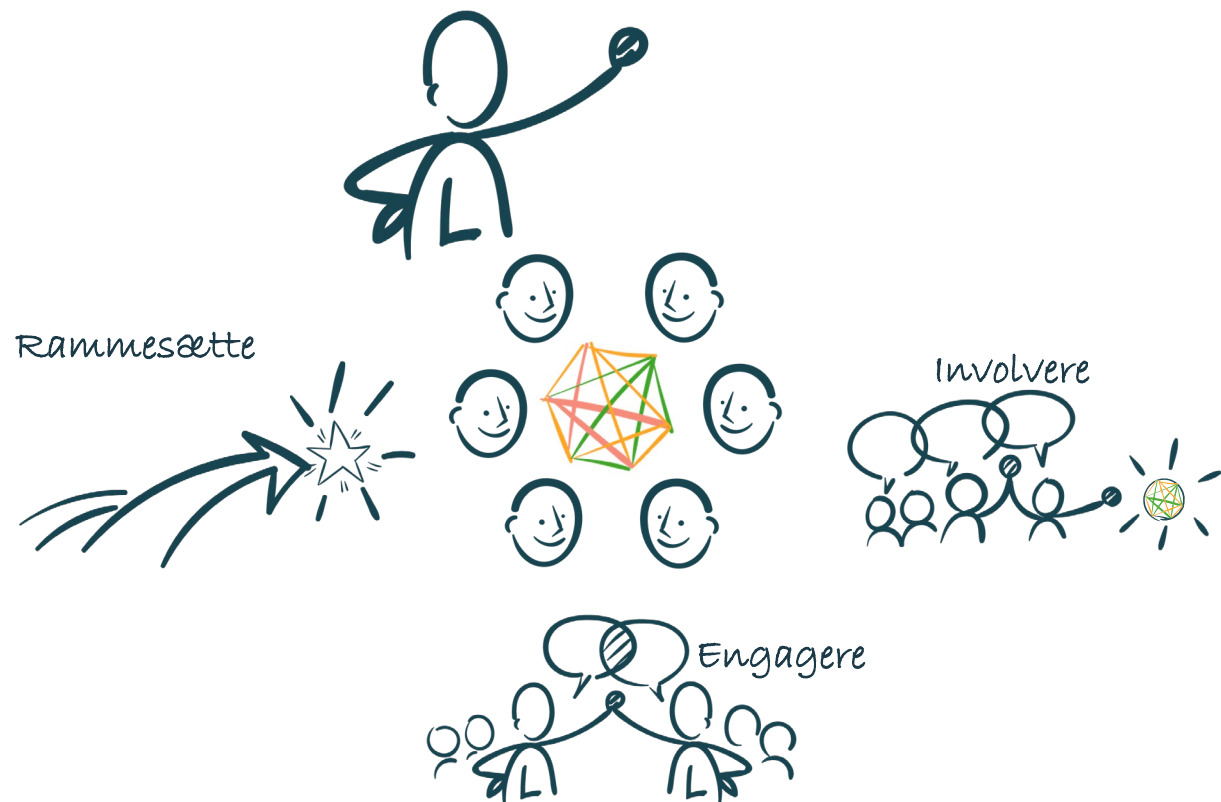

Fire trin - på et stærkt ledelsesfundament

Ledelse af kapacitetsopbygning

Rammesættende ledelse:

- Er der formuleret og kommuneret en fælles vision og fælles mål?
- Er der tydelige forventninger til den enkelte faggruppes bidrag til de fælles opgaver?

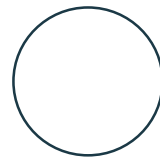
Engageret ledelse:

- Er lederne aktivt engageret i at løse de konflikter der opstår, i det tværfaglige samarbejde?
- Insisterer lederne på, at alle aktører bidrager aktivt, til det tværfaglige samarbejde?
- Roser og anerkender lederne dem, der er aktivt engageret i det tværfaglige samarbejde?

Involverende ledelse:

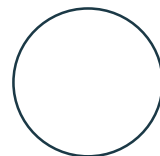
- Involverer lederne aktivt fagpersoner i at udvikle løsninger?
- Er der respekt for fagpersonernes viden og erfaringer?

Erfaringer fra forskning & praksis: Udvikling af samarbejdskultur på tværs på hele B&U området.

Fakta

- Haderslev Kommune - Børn og Unge
- Ca. 1.300 medarbejdere og ca. 75 ledere.
- Kapacitetsopbygning med fokus på at skabe bedre sammenhæng i den tidlige indsats omkring udsatte børn og unge.
- Lederne som de primære aktører i forandringsprocessen.

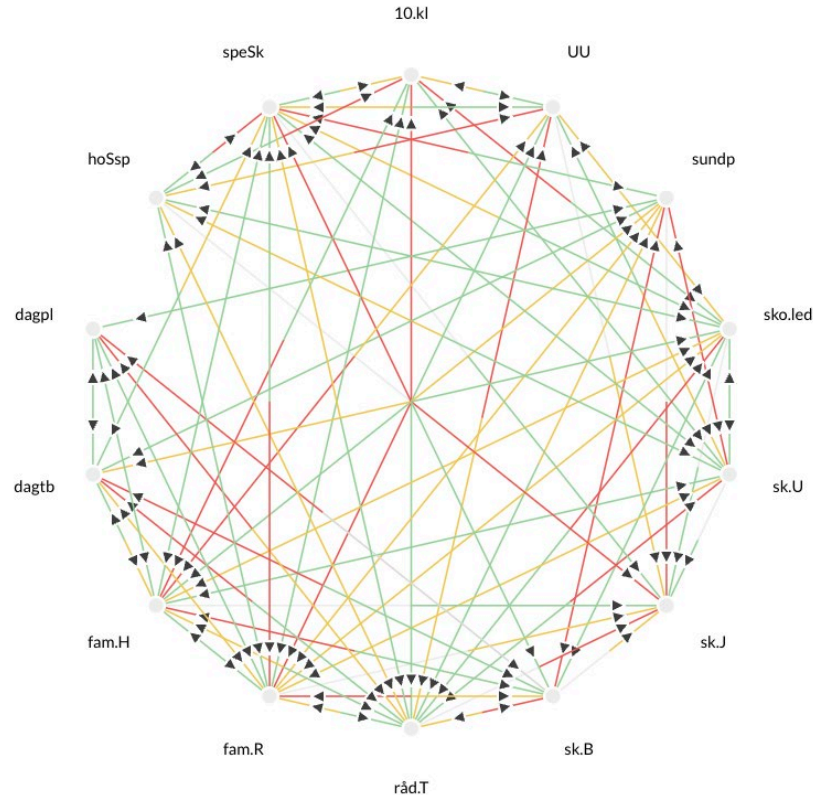

Vi starter med at skabe overblik

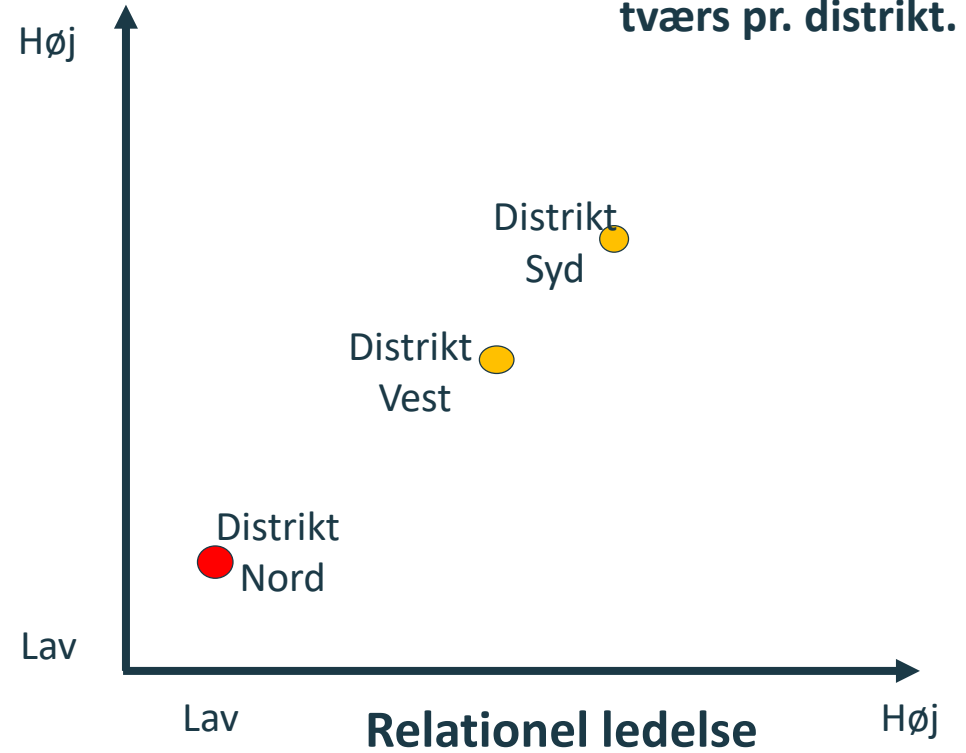
Afklaring

- 1) Afklare den fælles opgave.
- 2) Afklare hvilke aktører der skal involveret.
- 3) Afklare hvem der har behov for samarbejde.
- 4) Undersøge samarbejdet på tværs.

Analysen fra et distrikt

Relationel kapacitet

Undersøgelse af samarbejdet på tværs pr. distrikt.

Resultater efter 18 måneder

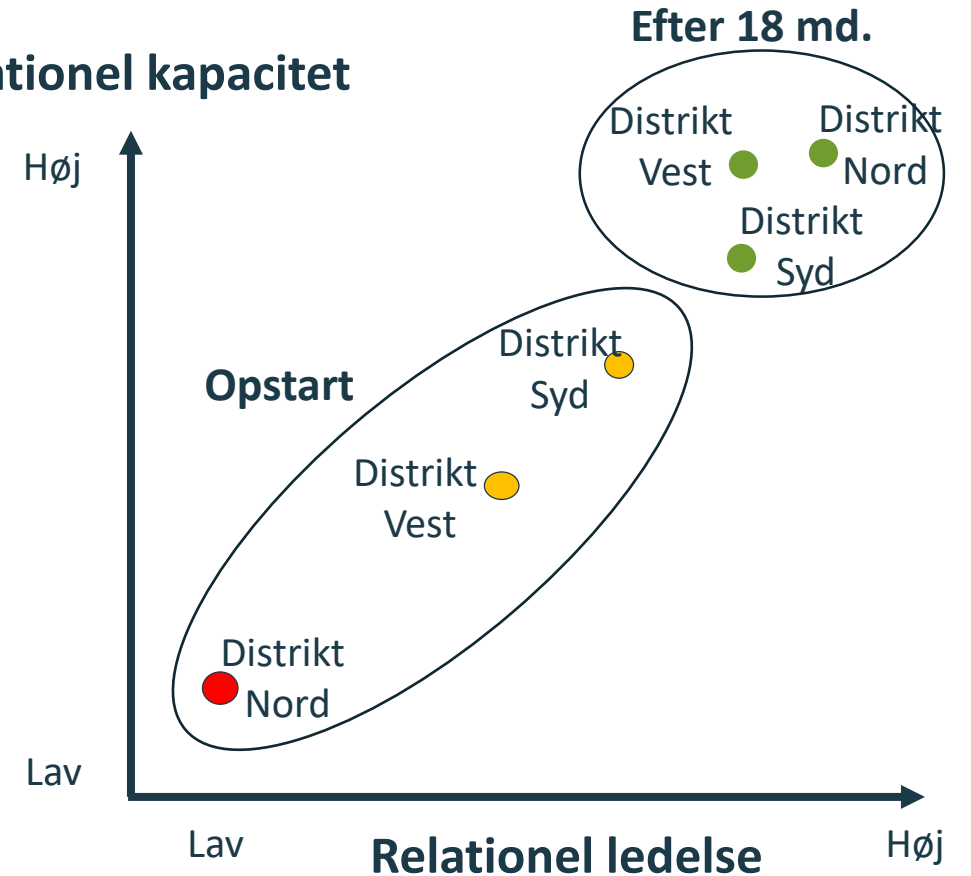
Borgerperspektiv:

- Arbejdet med udsatte børn startes i gennemsnit 18 måneder tidligere.
- Gennemsnitsalderen for børnene i familieaflastning er gået fra 10 til 6 år.

Organisationsperspektiv:

- Familieafdelingen oplever at skoler og dagtilbud reagerer, når børn ikke får hjælp!
- Skoler og dagtilbud oplever, at de rådgivende teams fra familieenheden har øget "ekspert" tilgængeligheden i skoler og dagtilbud markant.

Relationel kapacitet

Og arbejder målrettet med interventioner

Afklaring og analyse

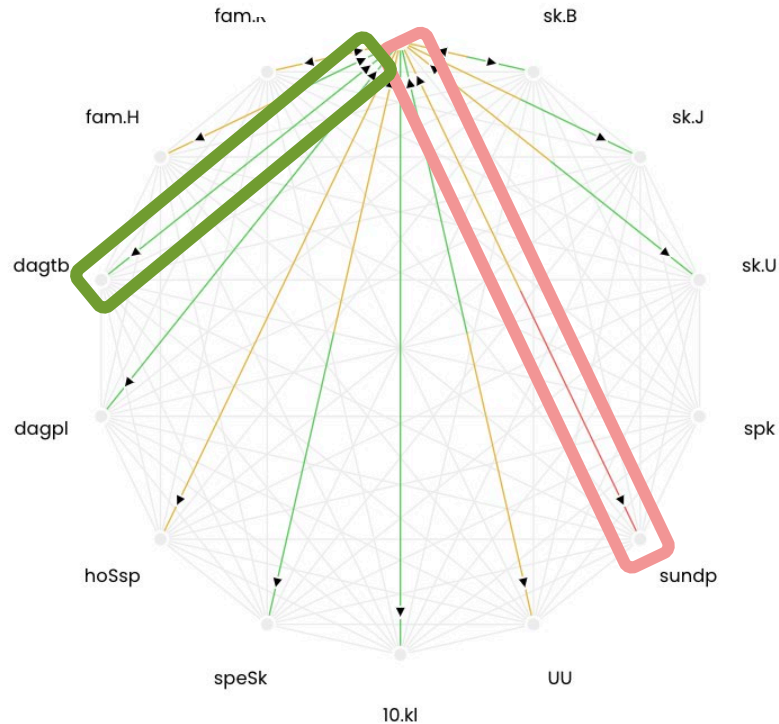
1) Afklare den fælles opgave.

2) Afklare hvilke aktører der skal involveret.

3) Afklare hvem der har behov for samarbejde.

4) Undersøge samarbejdet på tværs?

Rådgivende team

Udvikling

5) Skabe fundamentet for sammenhængende ledelse.

6) Målrettet arbejdet med at løse de konkrete udfordringer.

7) Lær af de positive erfaringer – løsningerne er ofte i nærheden.

8) Hold fokus på det fælles – der skaber kvalitet for borgerne.

Tak for nu...

Over til Anders - som vil sige noget om
hvordan vi træner ledere...

